Ban Chính sách, Chiến lược Trung ương

Vụ Khoa học Công nghệ, Đổi mới sáng tạo và Chuyển đổi số

Số 55: 12/8 -20/8

ĐIỂM TIN KHOA HỌC CÔNG NGHỆ, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO & CHUYỂN ĐỔI SỐ

TÀI LIỆU TỔNG HỢP THÔNG TIN, MANG TÍNH CHẤT THAM KHẢO

Tin tuần qua

ĐIỂM TIN NỔI BẬT

- Mỹ muốn các nước chọn bên trong cuộc đua AI với Trung Quốc

TIN QUỐC TẾ

- Robot có thể tiến tới "khoảnh khắc ChatGPT"
- Châu Âu lo tụt lại trong cuộc đua robot hình người
- Mỹ cảnh báo ưu thế dữ liệu có thể giúp Trung Quốc vượt lên trong AI
- Trung Quốc nới lỏng nhập chip Nvidia H200 để giữ nhịp đua AI
- Bùng nổ AI bắt đầu thể hiện rõ trong tăng trưởng kinh tế Anh
- Mỹ nghiên cứu thị trường phái sinh cho sức mạnh tính toán AI
- "Cú sốc Trung Quốc 4.0" có thể đến từ AI mã nguồn mở và AI vật lý
- Hàn Quốc công bố bảy dự án công nghệ tương lai
- Mỹ thúc đẩy khuôn khổ pháp lý cho tiền mã hóa
- Người dân Trung Quốc lạc quan về AI hơn người Mỹ
- Nhật Bản còn chậm trong triển khai AI ở doanh nghiệp
- Drone thời tiết mở rộng vai trò trong an ninh và giao dịch năng lượng
- Thượng Hải thúc đẩy kinh tế số, ưu tiên blockchain và hạ tầng AI

TIN TRONG NƯỚC

- Starlink bắt đầu nhận đơn dịch vụ Internet vệ tinh tại Việt Nam
- Địa phương đầu tiên cấp phép thí điểm sandbox kinh tế tầm thấp bằng UAV
- TP HCM dành gần 5 ha đất làm trung tâm dữ liệu phục vụ AI

TỔNG KẾT XU HƯỚNG

Trong tuần 12–20/8/2026, các diễn biến KHCN–ĐMST–CĐS cho thấy cuộc đua AI đang bước sang giai đoạn tác động trực tiếp hơn đến tăng trưởng kinh tế, phân bổ nguồn lực và lựa chọn chiến lược của các quốc gia. Nổi bật là bốn xu hướng: (i) cạnh tranh AI Mỹ–Trung có dấu hiệu chuyển từ cạnh tranh doanh nghiệp sang hình thành các hệ sinh thái công nghệ đối lập; (ii) robot và AI vật lý tiến gần hơn tới điểm bùng phát thương mại; (iii) năng lực tính toán, dữ liệu và hạ tầng AI ngày càng được "tài sản hóa"; (iv) tác động kinh tế thực của AI bắt đầu rõ hơn nhưng không đồng đều giữa các quốc gia.

Trên thế giới, đáng chú ý nhất là việc Mỹ chuẩn bị yêu cầu các đối tác lựa chọn giữa hệ sinh thái AI do Washington dẫn dắt và các sáng kiến của Trung Quốc. Pax Silica được Mỹ sử dụng để gắn hợp tác AI với bán dẫn và khoáng sản chiến lược, trong khi Trung Quốc thúc đẩy mô hình AI mở và các cơ chế hợp tác riêng. Điều này làm gia tăng nguy cơ phân mảnh công nghệ, đặc biệt đối với các nền kinh tế muốn duy trì quan hệ với cả hai bên. Tuy nhiên, việc Trung Quốc nới nhập khẩu Nvidia H200 cho một số doanh nghiệp cũng cho thấy quá trình "tách rời" không diễn ra tuyệt đối: các công ty Trung Quốc vẫn cần chip Mỹ để huấn luyện mô hình tiên tiến, trong khi Bắc Kinh tiếp tục ưu tiên phát triển chip nội địa.

Xu hướng thứ hai là robot có thể đang tiến gần một "khoảnh khắc ChatGPT" khi AI vật lý chuyển nhanh từ trình diễn sang các nhiệm vụ thực tế. Châu Âu lo ngại tụt hậu trước Trung Quốc và Mỹ về robot hình người; các đánh giá về một "cú sốc Trung Quốc 4.0" cũng tập trung vào sự kết hợp giữa AI mã nguồn mở, năng lực sản xuất quy mô lớn và robot. Đây có thể là bước tiếp theo của cạnh tranh AI: lợi thế không chỉ nằm ở mô hình tốt hơn mà ở khả năng đưa trí tuệ máy vào nhà máy, logistics, phương tiện và thiết bị.

Thứ ba, năng lực tính toán đang dần trở thành một loại hàng hóa chiến lược có thể định giá và giao dịch. Cơ quan quản lý Mỹ bắt đầu nghiên cứu các sản phẩm phái sinh gắn với sức mạnh tính toán AI, nhằm giúp doanh nghiệp phòng ngừa biến động về giá và khả năng tiếp cận compute. Đây là tín hiệu mới cho thấy AI đang hình thành một lớp thị trường hạ tầng tương tự năng lượng. Đồng thời, Mỹ cảnh báo ưu thế dữ liệu có thể giúp Trung Quốc rút ngắn khoảng cách AI, trong khi Thượng Hải tiếp tục ưu tiên blockchain và hạ tầng AI trong phát triển kinh tế số.

Thứ tư, AI bắt đầu thể hiện rõ hơn trong các chỉ số kinh tế thực. Kinh tế Anh ghi nhận đóng góp đáng kể của các ngành liên quan AI vào tăng trưởng quý II; lĩnh vực thông tin – truyền thông đóng góp gần một nửa mức tăng GDP, cho thấy AI đang dịch chuyển từ kỳ vọng đầu tư sang năng suất và hoạt động kinh tế. Tuy nhiên, mức độ hấp thụ khác biệt rõ giữa các nền kinh tế, khi Nhật Bản vẫn được đánh giá chậm trong triển khai AI tại doanh nghiệp.

Trong nước, việc Starlink bắt đầu nhận đơn cung cấp Internet vệ tinh tại Việt Nam mở thêm một lớp hạ tầng kết nối mới, đặc biệt có ý nghĩa đối với vùng sâu, vùng xa và các hoạt động kinh tế cần kết nối ngoài hạ tầng mặt đất. Cùng với việc thúc đẩy thử nghiệm UAV phục vụ kinh tế tầm thấp và TP.HCM bố trí gần 5 ha cho trung tâm dữ liệu phục vụ AI, các diễn biến cho thấy hạ tầng số Việt Nam đang mở rộng từ mạng viễn thông truyền thống sang vệ tinh – UAV – trung tâm dữ liệu, tạo tiền đề cho những mô hình kinh tế số mới.

Từ các diễn biến trên, có thể rút ra hai hàm ý chính sách. Thứ nhất, trước nguy cơ các hệ sinh thái AI Mỹ–Trung ngày càng phân cực, Việt Nam cần xây dựng nguyên tắc "khả năng chuyển đổi công nghệ", yêu cầu các hệ thống số trọng yếu bảo đảm khả năng tương tác và thay thế nhà cung cấp, tránh bị khóa cứng vào một hệ sinh thái. Thứ hai, trước khả năng robot và AI vật lý bước vào giai đoạn thương mại hóa nhanh, Việt Nam cần sớm lựa chọn một số bài toán ứng dụng quy mô lớn trong sản xuất, logistics, cảng biển, khai khoáng và nông nghiệp để tạo thị trường ban đầu cho robot và hệ thống tự hành. Chính sách nên chuyển từ hỗ trợ phát triển công nghệ đơn lẻ sang đặt hàng giải quyết bài toán thực tế, qua đó vừa nâng năng suất, vừa tạo điều kiện để doanh nghiệp trong nước tích lũy dữ liệu, kinh nghiệm vận hành và năng lực tích hợp công nghệ.

ĐIỂM TIN NỔI BẬT

Mỹ muốn các nước chọn bên trong cuộc đua AI với Trung Quốc

Nguồn: Reuters

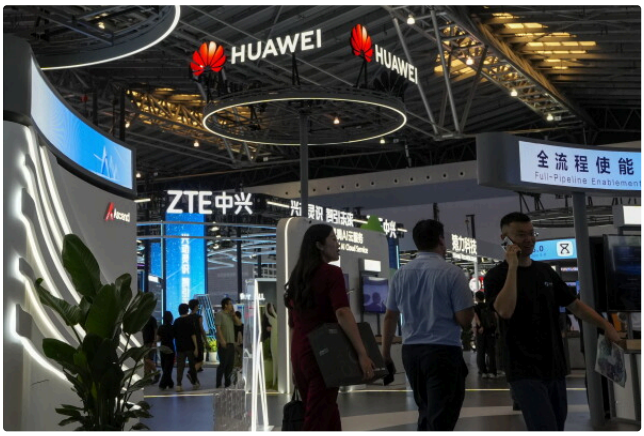

apnews.com

Mỹ đang chuẩn bị thông điệp yêu cầu hàng chục quốc gia lựa chọn rõ ràng trong cuộc đua AI với Trung Quốc. Theo Reuters, một dự thảo thư nội bộ của Bộ Ngoại giao Mỹ cảnh báo các nước sẽ bị loại khỏi liên minh AI do Mỹ dẫn dắt nếu đồng thời tham gia khuôn khổ cạnh tranh do Trung Quốc khởi xướng. Sáng kiến Pax Silica của Washington nhằm bảo đảm chuỗi cung ứng cho mô hình AI, bán dẫn và khoáng sản quan trọng. Khoảng hai chục quốc gia đã tham gia, trong đó có các đồng minh thân cận như Nhật Bản, Australia, Hàn Quốc, cùng Kazakhstan – nước có nguồn khoáng sản quan trọng và cũng tham gia sáng kiến AI của Trung Quốc. Dự thảo thư của Mỹ nhấn mạnh không thể vừa là đối tác đáng tin cậy trong hệ sinh thái công nghệ do Mỹ dẫn dắt, vừa tham gia một sáng kiến bị Washington coi là cạnh tranh.

Phía Trung Quốc kêu gọi tôn trọng chủ quyền số của mỗi quốc gia, người phát ngôn Bộ Ngoại giao Trung Quốc Lâm Kiếm cho biết Trung Quốc phản đối việc chọn phe và hình thành các khối đối đầu trong lĩnh vực AI. Trung Quốc cho rằng mỗi quốc gia có quyền chọn đối tác dựa trên điều kiện quốc gia và nhu cầu phát triển. Khái niệm "chủ quyền số" vì vậy đang trở thành một điểm tựa trong lập luận của Bắc Kinh. Về bản chất, đây là tranh luận về quyền tự quyết của các quốc gia trong việc lựa chọn hạ tầng, mô hình AI, tiêu chuẩn dữ liệu, chip, nền tảng và đối tác công nghệ. Đối với các nước đang phát triển, sức ép lựa chọn hệ sinh thái AI có thể ngày càng rõ hơn, nhất là khi AI gắn với trung tâm dữ liệu, khoáng sản, bán dẫn, an ninh mạng và năng lực quốc phòng.

QUỐC TẾ

Robot có thể tiến tới "khoảnh khắc ChatGPT"

Nguồn: Reuters, SCMP

apnews.com

CEO Unitree Wang Xingxing cho rằng ngành robot đang tiến gần tới "khoảnh khắc ChatGPT" đối với trí tuệ robot, tức thời điểm năng lực phần mềm và mô hình điều khiển tạo ra bước nhảy vọt trong khả năng tự chủ. Theo Reuters, ông Wang cho rằng phần cứng robot đã tiến nhanh, nhưng phần mềm vẫn là khâu còn tụt lại. Unitree đặt kỳ vọng robot trong tương lai có thể tự động hoàn thành khoảng 80% công việc gia đình. Tuy nhiên, chính cổ phiếu Unitree đã giảm 11% trong phiên sau khi tăng gần 6 lần ở ngày đầu niêm yết, cho thấy thị trường vừa kỳ vọng lớn, vừa bắt đầu cân nhắc rủi ro định giá đối với lĩnh vực còn non trẻ. Ngành robot Trung Quốc đang ở "bước ngoặt then chốt": thời kỳ gây chú ý bằng các màn trình diễn đã qua, thay vào đó là áp lực tạo doanh thu, triển khai quy mô lớn và chứng minh giá trị sử dụng thực tế. Theo Morgan Stanley, Trung Quốc chiếm 97% lượng robot hình người xuất xưởng toàn cầu trong nửa đầu năm; lượng giao hàng có thể tăng từ khoảng 12.000 đơn vị năm trước lên 50.000 đơn vị năm 2026 và 446.000 đơn vị vào năm 2030.

Châu Âu lo tụt lại trong cuộc đua robot hình người

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

Hiệp hội Kỹ thuật cơ khí Đức VDMA kêu gọi Đức và châu Âu đưa robot hình người lên vị trí ưu tiên trong chương trình nghị sự chính sách, sau khi Unitree có màn niêm yết bùng nổ tại Thượng Hải. Theo Reuters, VDMA cho rằng lĩnh vực robot hình người cần được nhìn nhận như một cuộc cạnh tranh công nghiệp mới, đòi hỏi châu Âu xây dựng chuỗi cung ứng nội địa có khả năng chống chịu đối với các linh kiện trọng yếu. Theo VDMA, lượng robot hình người xuất xưởng toàn cầu trong nửa đầu năm 2026 tăng gần gấp 4 lần, đạt 19.100 đơn vị, với sự áp đảo của các nhà sản xuất Trung Quốc. Tổ chức này cảnh báo nếu không kịp thời đầu tư và phối hợp chính sách, châu Âu có thể tiếp tục mất lợi thế trong một lĩnh vực có khả năng định hình tương lai tự động hóa công nghiệp. Vấn đề không chỉ nằm ở nghiên cứu robot, mà còn ở sản xuất hàng loạt, tiêu chuẩn an toàn, cảm biến, bộ truyền động, vật liệu, pin, phần mềm điều khiển và dữ liệu huấn luyện trong môi trường thực. Từ góc độ chính sách công nghiệp, đây là tín hiệu cho thấy robot hình người đang được nâng cấp từ sản phẩm công nghệ mới nổi thành một ngành chiến lược, gắn với năng suất lao động, chủ quyền công nghệ và năng lực cạnh tranh dài hạn.

Mỹ cảnh báo ưu thế dữ liệu có thể giúp Trung Quốc vượt lên trong AI

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

Một cơ quan tư vấn của Quốc hội Mỹ cho rằng Trung Quốc đang thương mại hóa và khai thác dữ liệu như một tài sản chiến lược quốc gia, qua đó có thể tạo lợi thế trong cuộc đua AI với Mỹ. Theo Reuters, Ủy ban Đánh giá Kinh tế và An ninh Mỹ - Trung nhận định Bắc Kinh đang huy động dữ liệu để thúc đẩy năng suất, nâng năng lực thu thập tình báo và cải thiện khả năng quân sự. Báo cáo cho rằng trong khi các công ty AI lớn của Mỹ gần như đã khai thác hết nguồn dữ liệu ngôn ngữ mở trên Internet, Trung Quốc đang hệ thống hóa việc thu thập dữ liệu doanh nghiệp, dữ liệu vận hành và dữ liệu từ thế giới vật lý — những loại dữ liệu không thể thu thập bằng cách quét Internet. Đây là nguồn dữ liệu quan trọng để huấn luyện AI ứng dụng trong doanh nghiệp, xe tự hành và robot hình người. Theo báo cáo, hệ sinh thái sản xuất tiên tiến và robot công nghiệp của Trung Quốc tạo ra lượng dữ liệu thực tế lớn cho AI hiện thân, tức các hệ thống AI hoạt động trong thế giới vật lý. Điều này có thể đem lại lợi thế cho Trung Quốc trong phát triển phần mềm robot cho cả mục đích thương mại và quân sự. Tin này cho thấy dữ liệu đang trở thành tài nguyên chiến lược ngang với chip, điện toán và nhân lực AI.

Trung Quốc nới lỏng nhập chip Nvidia H200 để giữ nhịp đua AI

Nguồn: Bloomberg

www.ft.com

Bắc Kinh cho phép một số tập đoàn công nghệ lớn nhập từng lô nhỏ chip Nvidia H200, trong bối cảnh các doanh nghiệp AI Trung Quốc cần thêm năng lực tính toán để phát triển mô hình cạnh tranh với Mỹ. Theo Bloomberg, ByteDance và Tencent mỗi bên đã nhận khoảng 10.000 chip H200 trong những tuần gần đây; một số tập đoàn khác cũng đang chờ phê duyệt các lô hàng tương tự. H200 không còn là dòng chip mạnh nhất của Nvidia, nhưng vẫn là bộ xử lý quan trọng cho các tác vụ huấn luyện AI. Trung Quốc đang đứng trước bài toán cân bằng: vừa muốn duy trì năng lực phát triển AI trong nước, vừa thúc đẩy các doanh nghiệp chip nội địa, đặc biệt là Huawei, giảm phụ thuộc vào Nvidia. Các công ty Trung Quốc từng được Mỹ cho phép mua tối đa 100.000 chip H200 mỗi đơn vị, nhưng Bắc Kinh yêu cầu phần lớn số chip này được sử dụng ngoài đại lục, trong khi chỉ một lượng nhỏ được đưa vào Trung Quốc. Việc nới lỏng có giới hạn cho thấy Trung Quốc vẫn cần chip Mỹ để duy trì tốc độ phát triển AI, trong khi năng lực sản xuất chip tiên tiến trong nước chưa đáp ứng được nhu cầu tính toán. Đây là giải pháp tạm thời, nhưng phản ánh sức ép rất lớn của cuộc đua mô hình AI.

Bùng nổ AI bắt đầu thể hiện rõ trong tăng trưởng kinh tế Anh

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

Nền kinh tế Anh đang cho thấy những dấu hiệu rõ ràng nhất về việc hưởng lợi từ sự bùng nổ trí tuệ nhân tạo toàn cầu. Kinh tế nước này tăng 0,4% trong quý II, trong đó lĩnh vực thông tin và truyền thông đóng góp gần một nửa mức tăng trưởng, cao hơn bất kỳ ngành nào khác. Trong lĩnh vực này, nhóm lập trình máy tính, tư vấn và các hoạt động liên quan (bao gồm cả các công ty AI) tăng 3,7% so với quý trước, sau khi đã tăng 3,8% ở quý liền kề trước đó. Dữ liệu đầu tư cũng cho thấy chi tiêu cho máy móc và thiết bị trong toàn nền kinh tế tăng mạnh, đạt 22,1 tỷ bảng Anh trong quý II, gần bằng mức kỷ lục từng ghi nhận đầu năm 2022. Văn phòng Thống kê Quốc gia cho biết mức tăng gần đây phản ánh đầu tư vào thiết bị ICT, đặc biệt là phần cứng máy tính, cùng chi tiêu của chính phủ cho hệ thống vũ khí. Diễn biến này cho thấy AI đang bắt đầu đi vào chỉ tiêu kinh tế vĩ mô, không chỉ dừng ở kỳ vọng thị trường. Với Anh, AI đồng thời là động lực tăng trưởng và vấn đề chủ quyền công nghệ, khi chính phủ mới nhấn mạnh hơn đến sở hữu công nghệ trong nước và bảo vệ người lao động trước biến động.

Mỹ nghiên cứu thị trường phái sinh cho sức mạnh tính toán AI

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

Ủy ban Giao dịch Hàng hóa Tương lai Mỹ (CFTC) cho biết đang lấy ý kiến công chúng về các hợp đồng phái sinh gắn với sức mạnh tính toán, trong bối cảnh nhu cầu điện toán AI tăng nhanh. Theo Reuters, đây là bước đi ban đầu nhằm xây dựng quy tắc cho các thị trường có thể giúp doanh nghiệp và nhà đầu tư quản lý chi phí, khả năng tiếp cận và rủi ro biến động của tài nguyên tính toán. CFTC cho biết sẽ lấy ý kiến về thị trường giao ngay của compute, giám sát thị trường, nguy cơ thao túng, bảo vệ khách hàng và hợp đồng tương lai compute vĩnh viễn. Chủ tịch CFTC Michael Selig nhấn mạnh Mỹ không thể thắng cuộc đua AI nếu không có thị trường phái sinh đủ mạnh cho compute. Động thái này cho thấy sức mạnh tính toán đang dần được nhìn nhận như một loại đầu vào kinh tế chiến lược, tương tự điện, năng lượng, khoáng sản hoặc băng thông. Khi chi phí huấn luyện và vận hành mô hình AI tăng cao, các doanh nghiệp có thể cần công cụ phòng vệ trước biến động giá GPU, công suất trung tâm dữ liệu và khả năng tiếp cận hạ tầng điện toán. Đây là một bước chuyển đáng chú ý: AI không chỉ tạo ra sản phẩm mới, mà còn hình thành thị trường tài chính mới xoay quanh năng lực tính toán.

“Cú sốc Trung Quốc 4.0” có thể đến từ AI mã nguồn mở và AI vật lý

Nguồn: Bloomberg

www.ft.com

Theo Bloomberg, Trung Quốc đang mở rộng chiến lược công nghệ từ AI trọng số mở sang AI vật lý, tận dụng lợi thế sản xuất, dữ liệu và chuỗi cung ứng để cạnh tranh với Mỹ. Tại Hội nghị Trí tuệ nhân tạo Thế giới ở Thượng Hải, Chủ tịch Tập Cận Bình định vị Trung Quốc là quốc gia tiên phong về AI mã nguồn mở giá rẻ, coi đây là một dạng hàng hóa công cộng toàn cầu. Trung Quốc đang xây dựng hệ sinh thái AI tự chủ trong nước, đồng thời đưa mô hình và công nghệ ra thị trường quốc tế. Sau các làn sóng cạnh tranh về sản xuất, xe điện, pin, năng lượng mặt trời, drone và thương mại điện tử, AI trọng số mở và AI vật lý có thể tạo ra “cú sốc Trung Quốc” mới. Trung Quốc chiếm khoảng 70% thị phần toàn cầu trong xe điện và drone; với robot hình người và chó robot, nước này chiếm khoảng 85% lượng hàng giao toàn cầu năm 2025. Điểm cốt lõi là AI vật lý đòi hỏi sự kết hợp giữa mô hình AI, chip, cảm biến, động cơ, pin, vật liệu và chuỗi cung ứng. Trung Quốc còn điểm yếu ở một số linh kiện chính xác cao, nhưng lại có ưu thế ở sản xuất, dữ liệu thực tế, pin, nam châm vĩnh cửu và bo mạch in.

Hàn Quốc công bố bảy dự án công nghệ tương lai

Nguồn: Reuters

apnews.com

Hàn Quốc công bố chiến lược công nghệ mới gồm bảy dự án lớn, từ năng lượng hạt nhân thế hệ mới, điện toán lượng tử, không gian, công nghệ sinh học đến khoáng sản quan trọng. Theo Reuters, sáng kiến “Seven Major SEED” được công bố tại cuộc họp Nhà Xanh do Tổng thống Lee Jae Myung chủ trì, nhằm tìm kiếm động lực tăng trưởng mới ngoài bán dẫn và AI. Các mục tiêu cụ thể bao gồm thương mại hóa lò phản ứng mô-đun nhỏ nội địa vào năm 2035; thực hiện sứ mệnh đổ bộ Mặt trăng vào năm 2030; phát triển máy tính lượng tử 100 qubit trong nước vào năm 2029; và thương mại hóa sản phẩm giao diện não - máy tính vào năm 2035. Chiến lược cũng bao gồm năng lượng tái tạo, nhiệt hạch, công nghệ sinh học, không gian, vật liệu và khoáng sản chiến lược. Tổng thống Lee cho rằng Hàn Quốc cần tận dụng cơ hội từ bùng nổ bán dẫn và AI để chuẩn bị các động lực tăng trưởng thế hệ tiếp theo trước khi chúng hình thành đầy đủ. Cách tiếp cận này cho thấy một bài học chính sách đáng chú ý: các quốc gia công nghiệp không dừng ở lợi thế hiện tại, mà dùng chu kỳ tăng trưởng của công nghệ lõi để đầu tư trước cho các lĩnh vực nền tảng của tương lai.

Mỹ thúc đẩy khuôn khổ pháp lý cho tiền mã hóa

Nguồn: Reuters

www.ft.com

Tổng thống Donald Trump kêu gọi Quốc hội Mỹ thông qua Clarity Act, dự luật nhằm đưa ra các định nghĩa rõ ràng hơn cho lĩnh vực tiền mã hóa. Theo Reuters, phát biểu tại sự kiện ở Nhà Trắng với sự tham gia của các lãnh đạo Coinbase, Robinhood, Kraken và Intercontinental Exchange, ông Trump cho rằng Quốc hội cần thông qua một phiên bản công bằng của dự luật này. Clarity Act được ngành tiền mã hóa ủng hộ vì có thể tạo nền tảng pháp lý rõ hơn cho doanh nghiệp tài sản số tại Mỹ. Tuy nhiên, dự luật đang bị đình lại tại Thượng viện trong bối cảnh lịch làm việc của Quốc hội không còn nhiều thời gian. Reuters cho biết chính quyền Trump đã theo đuổi các chính sách thân thiện hơn với tiền mã hóa kể từ khi ông trở lại Nhà Trắng vào tháng 1/2025, nhưng gói luật toàn diện mà ngành công nghiệp mong muốn vẫn chưa được thông qua. Sự kiện cho thấy tiền mã hóa đang trở thành một phần quan trọng của chính sách công nghệ - tài chính tại Mỹ. Tranh luận không chỉ xoay quanh đổi mới tài chính, mà còn liên quan đến bảo vệ nhà đầu tư, chống rửa tiền, phân định thẩm quyền quản lý và xung đột lợi ích trong chính sách công.

Người dân Trung Quốc lạc quan về AI hơn người Mỹ

Nguồn: Bloomberg

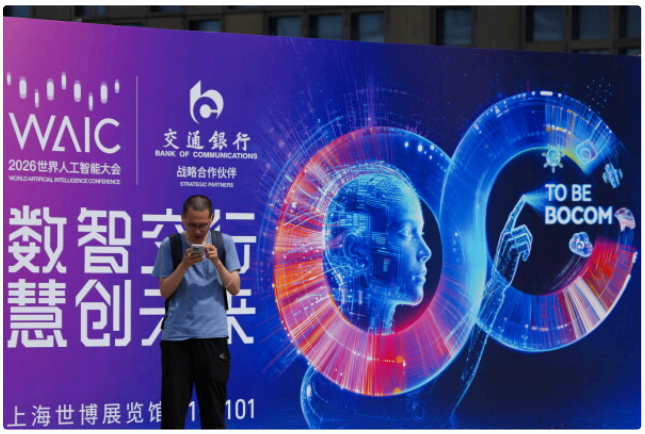

apnews.com

Người dân Trung Quốc thể hiện mức độ lạc quan với AI cao hơn đáng kể so với người Mỹ. Theo Bloomberg, Chỉ số AI của Đại học Stanford, 84% người Trung Quốc cho biết họ hào hứng với AI, mức cao nhất trong các quốc gia được khảo sát; trong khi tỷ lệ này ở Mỹ chỉ là 38%. Một báo cáo khác cho thấy 72% người Trung Quốc nói rằng họ tin tưởng AI, so với 32% ở Mỹ. Bài viết cho rằng sự khác biệt này không đơn giản xuất phát từ việc người Trung Quốc ít nhìn thấy rủi ro hơn hoặc người Mỹ sử dụng AI ít hơn. Vấn đề nằm ở cách hai xã hội nhìn nhận lợi ích của công nghệ và mức độ tin tưởng rằng lợi ích đó sẽ được phân phối, quản lý và kiểm soát. Tại Mỹ, nhiều lo ngại tập trung vào việc làm, quyền riêng tư, quyền lực của các tập đoàn công nghệ và thiếu niềm tin vào thiết chế điều tiết. Trong khi đó, truyền thông Trung Quốc thường nhấn mạnh AI như công cụ nâng cao năng lực học tập, sản xuất và hiện đại hóa. Diễn biến này cho thấy niềm tin xã hội là một yếu tố quan trọng trong triển khai AI. Công nghệ càng có tính biến đổi sâu rộng, chính sách càng cần quan tâm tới truyền thông rủi ro, bảo vệ người lao động, cơ chế giám sát và phân phối lợi ích.

Nhật Bản còn chậm trong triển khai AI ở doanh nghiệp

Nguồn: Reuters

apnews.com

Phần lớn doanh nghiệp Nhật Bản vẫn chưa triển khai AI một cách đầy đủ, theo khảo sát của Reuters. Hơn 80% doanh nghiệp Nhật được hỏi cho biết họ chỉ sử dụng AI ở mức hạn chế hoặc chưa sử dụng. Cụ thể, khoảng 60% doanh nghiệp sử dụng AI ở một số bộ phận hoặc trong phạm vi hẹp; 18% chưa quyết định có đưa AI vào nơi làm việc hay không; 6% chưa cân nhắc áp dụng AI. Chỉ 16% doanh nghiệp cho biết đã triển khai AI trên toàn công ty như một công cụ tích hợp. Một số phản hồi trong khảo sát cho thấy doanh nghiệp Nhật còn lúng túng trong tìm bài toán ứng dụng. Một quản lý ngành bán buôn cho biết công ty đã sử dụng AI toàn hệ thống nhưng chủ yếu trong các tác vụ như soạn thảo tài liệu; một doanh nghiệp bất động sản thừa nhận chưa biết cách ứng dụng AI vào hoạt động thực tế. Reuters cũng dẫn báo cáo của Chính phủ Nhật Bản cho thấy nước này tụt lại so với một số nền kinh tế công nghiệp lớn về ứng dụng AI tạo sinh, dù tỷ lệ doanh nghiệp sử dụng AI cho ít nhất một nhiệm vụ vẫn ở mức cao. Điều này phản ánh khoảng cách đáng chú ý: sử dụng AI không đồng nghĩa với chuyển đổi quy trình, nâng năng suất hay tạo mô hình kinh doanh mới. Đây là cảnh báo đối với các nền kinh tế đang thúc đẩy chuyển đổi số doanh nghiệp.

Drone thời tiết mở rộng vai trò trong an ninh và giao dịch năng lượng

Nguồn: Bloomberg

www.reuters.com

Dữ liệu do drone thu thập đang giúp lấp khoảng trống quan sát ở lớp ranh giới khí quyển, nơi có ý nghĩa quan trọng đối với dự báo thời tiết cực đoan, hoạt động quân sự và giao dịch năng lượng. Theo Bloomberg Businessweek Việt Nam, vào cuối tháng 5/2024, nhóm dự báo thời tiết ở Tulsa, Oklahoma thiếu dữ liệu để đánh giá khả năng một số cơn dông bình thường có thể phát triển thành lốc xoáy dữ dội. Một giáo sư Đại học bang Oklahoma đã sử dụng drone bay lên độ cao 488 m để đo độ ẩm và gió. Các dữ liệu thu được giúp Dịch vụ Thời tiết Quốc gia nâng cấp cảnh báo công khai. Vài giờ sau, một cơn lốc xoáy cấp EF3 đổ bộ xuống Hạt Rogers, để lại vệt tàn phá dài 39 km. Bài viết cho rằng drone thời tiết có thể cung cấp thông tin ở các độ cao và khu vực mà hệ thống quan trắc truyền thống khó bao phủ. Ý nghĩa của công nghệ này vượt ra ngoài dự báo dân sự. Dữ liệu thời tiết chính xác hơn có thể hỗ trợ quân đội trong lập kế hoạch tác chiến, đồng thời giúp giới giao dịch năng lượng đánh giá nhu cầu điện, rủi ro thời tiết và biến động thị trường. Đây là ví dụ cho thấy công nghệ drone, cảm biến và dữ liệu thời gian thực đang mở rộng vai trò trong an ninh, kinh tế và quản lý rủi ro thiên tai.

Thượng Hải thúc đẩy kinh tế số, ưu tiên blockchain và hạ tầng AI

Nguồn: SCMP

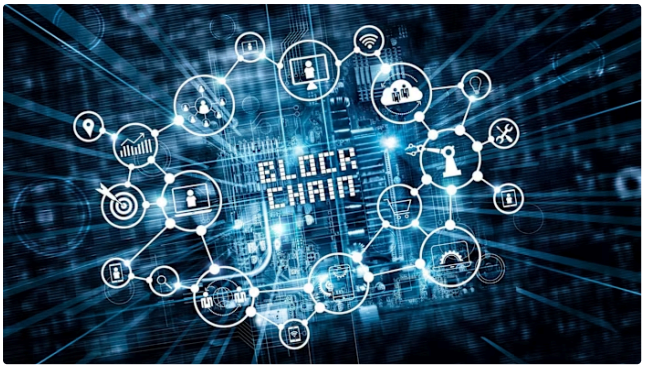

www.ft.com

Thượng Hải ban hành kế hoạch 5 năm mới nhằm thúc đẩy kinh tế số, tập trung vào blockchain, hạ tầng AI và các lĩnh vực công nghệ nền tảng. Theo South China Morning Post, chính quyền thành phố đặt mục tiêu tăng tốc ứng dụng blockchain trong nhiều lĩnh vực như tài chính, vận tải biển, logistics và sáng kiến xanh, qua đó rút ngắn khoảng cách với các trung tâm công nghệ lớn khác của Trung Quốc như Bắc Kinh và Thâm Quyến. Trong 11 mục tiêu cụ thể của kế hoạch, tăng cường ứng dụng blockchain là mục tiêu bắt buộc duy nhất. Các ứng dụng blockchain đã bao phủ khoảng 60% nền kinh tế Thượng Hải vào năm 2025; thành phố đặt mục tiêu đạt 100% tỷ lệ ứng dụng blockchain trong các ngành trọng điểm vào năm 2030. Theo chuyên gia Peng Peng, Thượng Hải có điều kiện đảm nhận vai trò trung tâm trong mạng lưới blockchain quốc gia nhờ quy mô kinh tế, khối lượng dữ liệu, mức độ quốc tế hóa và nền tảng công nghiệp số. Thành phố cũng cam kết xây dựng nền tảng "trí tuệ số" vững chắc, bao gồm hạ tầng truyền thông tương lai và năng lực tính toán. Diễn biến này cho thấy kinh tế số tại Trung Quốc đang đi vào giai đoạn thể chế hóa theo đô thị, trong đó mỗi trung tâm công nghệ lớn tìm cách xác lập lợi thế riêng.

TRONG NƯỚC

Starlink bắt đầu nhận đơn dịch vụ Internet vệ tinh tại Việt Nam

Nguồn: Reuters

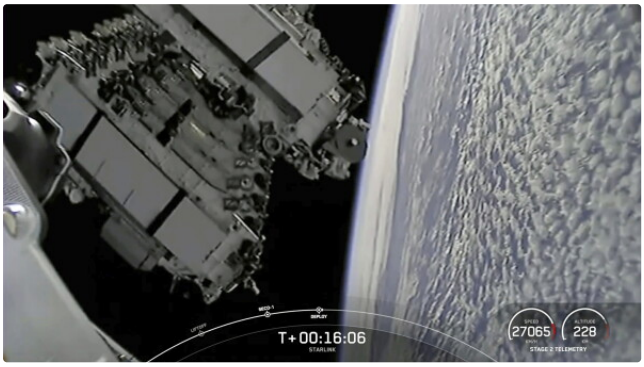

apnews.com

Starlink, dịch vụ Internet vệ tinh của SpaceX, đã bắt đầu nhận đơn đặt hàng tại Việt Nam thông qua website địa phương. Theo Reuters, hộ gia đình tại Việt Nam có thể đặt cọc cho gói dịch vụ dân dụng với giá từ 1,13 triệu đồng mỗi tháng, chưa bao gồm chi phí thiết bị 8,66 triệu đồng. Gói thuê bao tối thiểu cho khách hàng doanh nghiệp là 1,48 triệu đồng mỗi tháng. Việt Nam trở thành thị trường Đông Nam Á thứ sáu có dịch vụ Starlink, sau Indonesia, Malaysia, Philippines, Singapore và Đông Timor, theo bản đồ phủ sóng của Starlink. Chính phủ Việt Nam đã thông báo từ tháng 3/2025 rằng sẽ cho phép SpaceX triển khai Starlink trên cơ sở thí điểm, trong đó miễn giới hạn sở hữu nước ngoài đối với dịch vụ này. Trong thời gian thử nghiệm đến hết năm 2030, số lượng thuê bao được giới hạn ở mức 600.000. Dịch vụ do Starlink Services Vietnam vận hành, đơn vị được thành lập tháng 9/2025 với vốn điều lệ 30 tỷ đồng. Việt Nam cũng đã cho phép bốn trạm cổng mặt đất của Starlink hoạt động. Việc Starlink vào Việt Nam có ý nghĩa đối với hạ tầng kết nối vùng sâu, vùng xa, kinh tế biển, logistics, chuyển đổi số nông thôn và dự phòng kết nối trong tình huống khẩn cấp.

Địa phương đầu tiên cấp phép thí điểm sandbox kinh tế tầm thấp bằng UAV

Nguồn: Vneconomy

tuoitre.vn

UBND tỉnh Điện Biên ban hành Quyết định số 1291/QĐ-UBND cấp phép thử nghiệm có kiểm soát sản phẩm, dịch vụ ứng dụng công nghệ số phát triển kinh tế tầm thấp bằng phương tiện bay không người lái trên địa bàn tỉnh. Theo VnEconomy, đây là mô hình sandbox đầu tiên về phát triển kinh tế tầm thấp ứng dụng UAV được triển khai tại địa phương, nhằm đánh giá hiệu quả thực tiễn và góp phần hoàn thiện cơ chế, chính sách phát triển kinh tế không gian tầm thấp trong thời gian tới. Chương trình thử nghiệm kéo dài đến hết ngày 31/5/2027, tập trung vào 4 lĩnh vực gồm nông nghiệp, logistics, y tế và đo đạc bản đồ số. Điện Biên đặt mục tiêu triển khai khoảng 6.000 chuyến bay UAV, phấn đấu tỷ lệ chuyến bay an toàn đạt trên 99%; đồng thời hình thành cơ sở dữ liệu phục vụ quản lý hoạt động bay, giám sát chuyến bay, xây dựng bản đồ số và mô hình địa hình số trong phạm vi thử nghiệm. Vietnam Post là đơn vị chủ trì tổ chức triển khai và vận hành thử nghiệm; FPT cùng các đơn vị sản xuất UAV phụ trách kỹ thuật, cung cấp thiết bị và phần mềm điều khiển bay. Các hoạt động thử nghiệm bao gồm vận chuyển nông sản, vật tư nông nghiệp, thuốc men, mẫu xét nghiệm, hàng hóa thiết yếu; hỗ trợ gieo hạt, phun thuốc, bón phân, giám sát sinh trưởng cây trồng và khảo sát địa hình. Mọi hoạt động bay phải được đăng ký, thẩm định, chấp thuận theo quy định, bảo đảm quốc phòng, an ninh, an toàn bay, quản lý tần số vô tuyến điện và an toàn thông tin.

TP HCM dành gần 5 ha đất làm trung tâm dữ liệu phục vụ AI

Nguồn: Vnexpress

vnexpress.net

UBND TP.HCM cho Công ty Evolution DC Việt Nam HCMC thuê gần 5 ha đất tại Khu Công nghệ cao, phường Tăng Nhơn Phú, để triển khai dự án trung tâm dữ liệu trị giá hơn 508 triệu USD. Khu đất được cho thuê trả tiền hằng năm, thời hạn 50 năm, từ ngày cấp phép đầu tư đến tháng 3/2076; việc cho thuê không thông qua đấu giá quyền sử dụng đất và không đấu thầu lựa chọn nhà đầu tư. Dự án do liên danh ba nhà đầu tư Singapore gồm Hathor, Frontier và Evolution triển khai, nhằm xây dựng hạ tầng lưu trữ, xử lý dữ liệu quy mô lớn, phục vụ điện toán đám mây, AI và từng bước hình thành năng lực lưu trữ ở quy mô exabyte, tương đương 1 tỷ GB. Đây là một trong bốn dự án công nghệ cao chiến lược được TP.HCM trao giấy chứng nhận đăng ký đầu tư trong tháng 4. Theo Sở Khoa học và Công nghệ TP.HCM, thành phố hiện có 20 trung tâm dữ liệu và 9 dự án trung tâm dữ liệu đang được đề xuất. Việc thu hút dự án trung tâm dữ liệu quy mô lớn cho thấy TP.HCM đang đẩy mạnh phát triển hạ tầng số nền tảng, phục vụ AI, điện toán đám mây, chuyển đổi số và kinh tế số.

BAN CHÍNH SÁCH, CHIẾN LƯỢC TRUNG ƯƠNG

Vụ Khoa học Công nghệ, Đổi mới sáng tạo và Chuyển đổi số

TÀI LIỆU TỔNG HỢP THÔNG TIN · MANG TÍNH CHẤT THAM KHẢO